

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပှၤဂွံဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယါခိၣ်ဒူသဝီပူၤ

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါ

လါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၁၄သီ, ၂၀၂၃န့ၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 23-240-11

ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါ- သဝီဖိပိာ်ခွါလၢအသးန့ၣ်အိၣ် ဖိဝန့ၣ်တဂၤ မၤတရီၤတပါဝဲဖိသၢ်ခံၤ ဖဲတြၢ်တုကီၢ်ဆၢ, လါအုဖျၢၣ် ၂၀၂၃န့ၣ်.

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်မၤတရီၤတပါဝဲထီၣ်သးဖဲ ကြၢ်တုကီၢ်ဆၢ, ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ လါအုဖျၢၣ်, ၂၀၂၃န့ၣ်န့ၣ်, သဝီဖိပိာ်ခွါလၢအသးန့ၣ်အိၣ် (ဖိဝ)န့ၣ်တဂၤ, မၤတရီၤတပါဝဲဒၣ်ဖိသၢ်ခံၤလၢအအိၣ်လၢ ဂ---သဝီ, ဝုသလွဲကရူၢ်, ကြၢ်တုကီၢ်ဆၢ, ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်, ကညီပိာ်မုာ်ကရူၢ် (KWO) အိၣ်ဖဲ ကြၢ်တုကီၢ်ဆၢပူၤတဖၣ် ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်ဝဲဒၣ်ဖိသၢ်ခံၤအံၤ, ဒီးဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ, ဒီးနီၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖး ဒီး မၤစၢဝဲဖိ သၢ်ခံၤအံၤလၢတၢ်ကတံာ်ကတီၤတၢ်အုၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါသ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ဆၢပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်ဖိၣ်ဝဲပှၤ မၤကမၢ်တၢ်ဖိအံၤ ဒီးဒုးဃာ်အံၤဖဲလီၢ်ကဝီၤကညီဒီကလုာ်ပာ်ကီၢ်သး (KNPF) အရူ, ဒီးတၢ်ကသမံသမံးအံၤလၢ ကညီဒီက လုာ်စၢဖျိကရူၢ် (KNU), ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ်စံာ်ညီၣ်ကွီၢ်သ့တဖၣ် ဖဲလါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၀၂၃န့ၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.¹

(၁) တပတီၢ်- တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကလုာ်	သဝီဖိပိာ်ခွါလၢအသးန့ၣ်အိၣ် (ဖိဝ)န့ၣ်တဂၤ မၤတရီၤတပါဝဲဖိသၢ်ခံၤ
တၢ်ကဲထီၣ်သးမုၢ်နံၤမုၢ်သီ	လါအုဖျၢၣ် ၂၀၂၃န့ၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ (သဝီ, ကရူၢ်, ကီၢ်ဆၢ, ကီၢ်ရ့ၣ်)	ဂ---သဝီ, ဝုသလွဲကရူၢ်, ကြၢ်တုကီၢ်ဆၢ, ဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ်

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤဖဲ လါအုဖျၢၣ် ၂၀၂၃န့ၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၢ်ကဝီၤပှၤမၤသ ကိးတၢ်တဂၤ ဖဲဒူပျၢ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ် အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအီၤလၢအဝဲ နီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ကွဲးရဲပုးအါထီၣ်အီၤ ဖဲပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ် လီၤ.

ပှၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤ		
မံၤ	နီၢ်က---	နီၢ်ခ---
သးနံၣ်	၁၂နံၣ်	၁၂နံၣ်
မုၢ်/ ခွါ	ပိၣ်မုၢ်	ပိၣ်မုၢ်
ကလုၢ်	ကညီ	ကညီ
ဟံၣ်ဖိဃီဖိ အိၣ် / တအိၣ်	-	-
တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ	ကိၣ်ဖိ	ကိၣ်ဖိ
တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ	မိၢ်လုၢ်ပၢ်လၢ်	မိၢ်လုၢ်ပၢ်လၢ်
တၢ်ဟံးမူဒါ/ လီၢ်လၢ	-	-
အိၣ်ဆိးဒူသဝီ	ဂ---သဝီ, ဝုသလွဲကရူၢ်, ကြၢ်တုၤကီၢ်ဆၢ, ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်	ဂ---သဝီ, ဝုသလွဲကရူၢ်, ကြၢ်တုၤကီၢ်ဆၢ, ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်

ပှၤလၢအမၤအၢပယွဲတၢ်တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤ		
မံၤ	လီၢ်လၢ	တၢ်ဖဲးအိၣ်မၤအိၣ်
စီၤဃ---	သဝီဖိ	တသ့ၣ်ညါ

(၂) တပတီၢ်- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရဲပုးပှၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.

ကညီပိၣ်မုၢ်ကရူၢ်မုၢ်ဒါခိၣ်ဖဲ ကြၢ်တုၤကီၢ်ဆၢပှၤဒူးသ့ၣ်ညါဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤဆူ KHRG ပျီပှၤပှၤမၤတၢ်ဖိအိၣ်န့ၣ်လီၤ. KHRG ပျီပှၤပှၤမၤတၢ်ဖိ မၤဝဲတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီး ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်အမိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂. ကွဲးနီၣ်ပှၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတၢ်စ့ၣ်စ့ၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အနီၢ်ကစၢ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် ဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

(၃) တပတီၢ်- ပာ်ဖျါတက်ကဲထိန်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုဲးပုဲးတက့ၢ်

ပာ်ဖျါတက်ကဲထိန်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုဲးပုဲးတက့ၢ်.

သဝီဖိပိာ်ခွါလၢအသးနံၣ်အိၣ် (၆၀)နံၣ်တဂၤ, မၤတရီတပါဝဲဖိသုၣ်ခံၣ် ဖဲ ဂ---သဝီ, ဝုသလွဲကရူၢ်, ကြၢ်တုကီၢ်ဆၣ်, ဒူပုၣ် ယာ်ကီၢ်ရုၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤမ့ၢ်ဝဲ နီၢ်က---, ဒီး နီၢ်ခ---န့ၣ်လီၤ. ပုၤဖိသုၣ်ခံၣ်အံၤန့ၣ်အသးနံၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ် (၁၂)နံၣ် ခံၣ်လၢာ်, ဒီးထီၣ်ဝဲဒၣ်က့ၢ် (၃)တီၤ ဖဲ ဂ---သဝီန့ၣ်လီၤ. ပုၤမၤကမၣ်တၢ်ဖိအံၤမၤကမၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဖဲ လၢအ့ၢ်ဖြၣ်, ၂၀၂၃နံၣ် အတီၢ်ပူၤ, ဘၣ်ဆၣ်ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်မၤနီၣ်ဝဲမုၢ်နံၣ်မုၢ်သီလီၤတံၢ်လီၤဆဲးတဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤဃ--- မၤတရီ တပါဝဲဖိသုၣ်ခံၣ်အံၤတဂၤခံၣ်ဘျီ လၢတမ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်တကတီၢ်ဃီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ခံၣ်အံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ လၢတက်ကဲထိန်သးတၢ်တဘျီန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤတရီတပါအံၤတဂၤဝံၤတဂၤ ဖဲ စီၤဃ---အဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. စီၤဃ--- ဟ့ၣ်ဒုးအီအဝဲသ့ၣ်ထံ တချးလၢအဝဲမၤတရီတပါအဝဲသ့ၣ်ဒဲးဘၣ်အဆၢတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပုၤဖိသုၣ်ခံၣ်အံၤအီထံဝံၤအလီၢ်ခံၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကီၢ်ယုၢ်ဆါ, ကီၢ်အူ, ခိၣ်မူၤဒီးဆါဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဲဝဲလၢထံန့ၣ်နၢလီၤကံၢ်လၢအပုၣ်ဃုာ်ဒီးကသံၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤတရီတပါခံၣ်ဘျီတဘျီကဲထိန်အသးလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်လီၤဆီ, ဒီးမုၢ်နံၣ်မုၢ်သီလီၤဆီ, ဖဲလၢအ့ၢ်ဖြၣ်, ၂၀၂၃နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ် မၤတရီတပါကဲထိန်သးတၢ်တဘျီဝံၤအလီၢ်ခံၣ်, ဘၣ်ဖဲ နီၢ်ခ---ဂဲၤလီၢ်ကွဲးဒီးတၢ်ခဲကျါအဆၢကတီၢ်န့ၣ်, စီၤဃ---ထံၣ်အီၤ ဒီးကိးဃီအီၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်ခ--- လဲၤဘူးဃီဆူအအိၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲဃုာ်အသးဒိသိဒိကဃုာ်ဖျါကွဲးကွဲးအဆၢကတီၢ်န့ၣ် စီၤဃ--- ပျၢ်ထုးအီၤ ဒီးမၤတရီတပါအီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢအ့ၢ်ဖြၣ် ၂၀၂၃နံၣ်, က့ၢ်ပျၢ်ကသုၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်, နီၢ်က---အပါမၤဝဲ အဖိမုၢ်, အဖိခွါ ဒီးစီၤဃ---လၢအမ့ၢ်ဝဲပုၤလၢအိၣ် လၢဟံၣ်ဃၢၤတဂၤ, လၢကလဲၤပျၢ်လီၤဒုးအိၣ်ကျိၢ်ဆၣ်လၢနီၣ်ကျါလၢသဝီအချၢန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤလၢကျိၢ်အိၣ်ဆၣ်အ လီၢ်န့ၣ်, အပါမၤဝဲ နီၢ်က--- ဒီးအဒီပုၢ်ဝဲခွါလၢကလဲၤကွဲးဝဲထံကျိၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ထံအိၣ်ခါတအိၣ်ဒဲးခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤကွဲးဝဲဝံၤ အလီၢ်ခံၣ်န့ၣ်, အပုၢ်ပိာ်ခွါဖိန့ၣ်ဟဲက့ၢ်တဘၣ်ဝဲအပါလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတစိၢ်ဖိန့ၣ် နီၢ်က---ဃုာ်ပိာ်ဝဲဒၣ်အ ဒီပုၢ်ဝဲခွါအခံ ဒီး စီၤဃ---ပျၢ်ထုးဝဲဒၣ်အခိၣ်တကပၤဃံးဃံးန့ၣ်လီၤ. ဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၣ်အဝဲတမၤတရီတပါဝဲဖိသုၣ်ပိာ်မုၢ်အံၤ ဒဲးဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ဖဲဖိသုၣ်ပိာ်မုၢ်အံၤအဒီပုၢ်ဝဲခွါလဲၤပီၢ်ထံၢ်လၢထံကျိၢ်ပူၤအခါ, စီၤဃ---ဟံးန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီးမၤတရီတပါဝဲဖိ သုၣ်ပိာ်မုၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်ကဲထိန်သးဝံၤအလီၢ်ခံၣ်န့ၣ်, ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢအိၣ်ဖဲကြၢ်တုကီၢ်ဆၣ်ပူၤတဖၣ် ကွၢ်ထွဲကဟုကယာ်ဝဲဒၣ် နီၢ်က--- ဒီးနီၢ်ခ--- ခံၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်, KWO ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ, ဒီးနီၢ်သးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးသ့ၣ်တ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီး KWO မၤစၢၤဝဲဖိသုၣ်ခံၣ်အံၤလၢတၢ်ကတိာ်တၢ်တၢ်အုၣ်သးတၢ်ပာ်ဖျါသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢနီၣ်ဝု ဘၣ် ၂၀၂၃နံၣ်န့ၣ်, ဖိသုၣ်ခံၣ်အံၤ ဟဲက့ၢ်ကဒါက့ၢ်ဆူအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ် ဒီးထီၣ်ဝဲဒၣ်က့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤမၤကမၣ်တၢ်ဖိ, စီၤဃ---အံၤ ဘၣ်တၢ်ဖိၣ် ဒီးသမံသမိးအီၤလၢ ကြၢ်တုကီၢ်ဆၣ် **ကညီဒီကလုာ်ပၤကီၢ်သုး** (KNPF) တဖၣ်, ဒီးဘၣ်တၢ်ဒုးဃာ်အီၤဖဲ ကြၢ်တု ကီၢ်ဆၣ်ပၤကီၢ်သုးအရူၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ဆၣ်ခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်ညါထွဲဝဲဒၣ်တၢ်ကဲထိန်သးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအဂ့ၢ်လံၤန့ၣ်လီၤ. စီၤဃ---အိၣ်ခိးဝဲ **ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိာ်ကရၢ** (KNU), ဒူပုၣ်ယာ်ကီၢ်ရုၢ်စံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကစံၣ်ညီၣ်ဆၢတံၢ်န့ၢ်အတၢ်မူး အံၤန့ၣ်လီၤ.

(၄) တပတီၢ်- တၢ်ဃုန့ၢ်အခွဲး

<p>မ့ၢ်ပှၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပှၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤဇါ, ဟ့ၣ်ပှၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ပကသုတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.</p>
<p>ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိတဖၣ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် ဟ့ၣ် KHRG အခွဲးလၢကသုဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤန့ၣ်လီၤ.</p>

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိၣ်

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျုးတဖုလၢ အၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကဝီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲလီၢ်ကဝီၤဒုသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟံၣ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပှၤ ကမျၢၢ်တဖၣ်အကလုာ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.